

639
718
131
620
395

Kirkeblad

for Løgumkloster Sogn

20

august - september - oktober - november 2016

Vi trækker streger og sætter skel
imellem andre folk og os selv.
Imellem alle dem vi kalder ægte,
Og dem hvis ægthed vi så vil benægte

Han fjerned grænser og sletted skel
og derfor slog de manden ihjel.
I evangeliet får vi at vide,
han stilled sig på de uægtes side.

Han slog en streg over hver en streg
som sættes mellem dig og mig.
Så ikke én af dem Vorherre skabte
skal kaldes udenfor og fortabte.

Et kors det danner, naturligvis,
og det blev så hans kærligheds pris.
Og alle de der faldt uden for stregen
dem slog han følge med på hele vejen
(Johannes Møllehave 1992)

Du skal elske din næste som dig selv
du skal bære på de andres himmelhvæl
du skal dele dine lykker
ud i tusindvis af stykker

Du skal elske din næste som dig selv
du har døgnvagt på din egen sjæls hotel
du skal åbne dine døre
og la folk gå ind med pløre

Du skal tære på din samvittighed
du skal kæmpe andres kamp hvor de går ned
du skal ud at mærke efter:
Hvem har brug for mine kræfter?

Du skal våge når klokken bliver tolv
du skal hente nogen ud af andres vold
du skal høre dem der græder
lydløst og på fjerne steder

Og når dagen er omme i dig selv
og du ikke gjorde nok alligevel
ligger det du ikke gjorde
på de andres natteborde

Men om natten går livets far hemed
og han lægger hånden på dig med sin fred
og hans øjne lyser milde:
Du har lov at være lille
(Iben Krogsdal, 2009)

Anskaf selv bogen!
Det beskedne tillæg 100
salmer er også en inspirerende
lille læsebog - som man kan
sidde med i en lænestol eller
have med sig i sommerlandet.

GOD SOMMER
SH

Nye salmer - selvfølgelig

af Sten Haarløv

Der er netop udsendt et nyt salmebogstillæg *100 salmer*. I forordet står: »Der efterspørges og skrives i disse år nye salmer i stort tal, for salmer kan på bedste lutherske vis sætte nye ord på gamle sandheder og således være med til at åbne både evangelium og kirkedør for nutidsmennesket«. Det er så sandt som det er sagt! For det kristne budskab er nutid. Og det må selvfølgelig til stadighed formuleres i et sprog, som mennesker genkender og benytter - i dag. Det betyder ikke, at vi så skal kassere salmer, bare fordi de er gamle. Tværtimod, vi er forpligtede på at give det bedste af vores salmeskat videre til de næste generationer. Men nutidige, nye salmer skal gives mulighed for at blande sig i koret. Hvorfor? Fordi de formulerer kristendom, tro og menneskeliv i et sprog, der hører vores tid til. Verden er en anden end på de

store salmedigteres tid. Derfor er det nærmest en selvfølge, at der også skal formuleres nye ord, nye billeder og nye toner. Det er, hvad udvalget bag tillægget har sat sig for: at samle det bedste fra de seneste årtiers salmeproduktion og på den måde byde på et supplement til vores nuværende salmebog. Og det er også hensigten bag endnu en salme- og melodiuudgivelse, som ventes at udkomme i foråret 2017, *Kirkesangbogen*, Det Kgl. Vajsenhus' Forlag. Disse initiativer følger sig smukt ind i reformationsfejringen i 2017, for det er reformationens hovedskikkelse, Martin Luther, som har banet vejen for menighedens fællessang i gudstjenesten. Alene det er en fest værd! Her følger to prøver på nyere danske salmer, skrevet af Johannes Møllehave og Iben Tranholm - med temaet: Næstekærlighed

»Dødens pris«*

- er det blevet for dyrt at blive begravet?

Udtrykket dødens pris kan forstås på flere måder: Den konkrete - hvad koster en begravelse - og den dybere mening - tabet og savnet af den afdøde.

En del af prisen er tavsheden, ikke bare den dodes tavshed, men den tavshed, som et dødsfald i vore dage kan afstedkomme, både i familien og i det offentlige rum, blandt kollegerne på arbejdspladsen eller blandt vennerne, hvor man ellers taler sammen om mange forskellige ting.

Vi kommer ikke uden om døden ved at fortie eller fortrænge den. Når vi giver vore døde et fysisk sted, hvor vi kan mindes dem og glæde os over, at de har været her, får vi sat ord på sorgen.

»... kirkegårdskulturen (kan) give os sproget og smalltalken tilbage«, som biskop Elob Vestergaard skriver i tidsskriftet *Kirkegårdskultur 2011-12*.

I disse år sker der voldsomme

ændringer på de danske kirkegårde - også på Løgumkloster kirkegård. Det skyldes flere ting, jeg vil blot nævne to. For det første er vi ikke så bofaste, som de gamle var. På mange af de ældste gravsten kan vi læse »Født i Løgumkloster, død sammesteds...«, - man blev, hvor man var og passede både sit fødested og sine dodes grave gennem generationer. Det gør man ikke

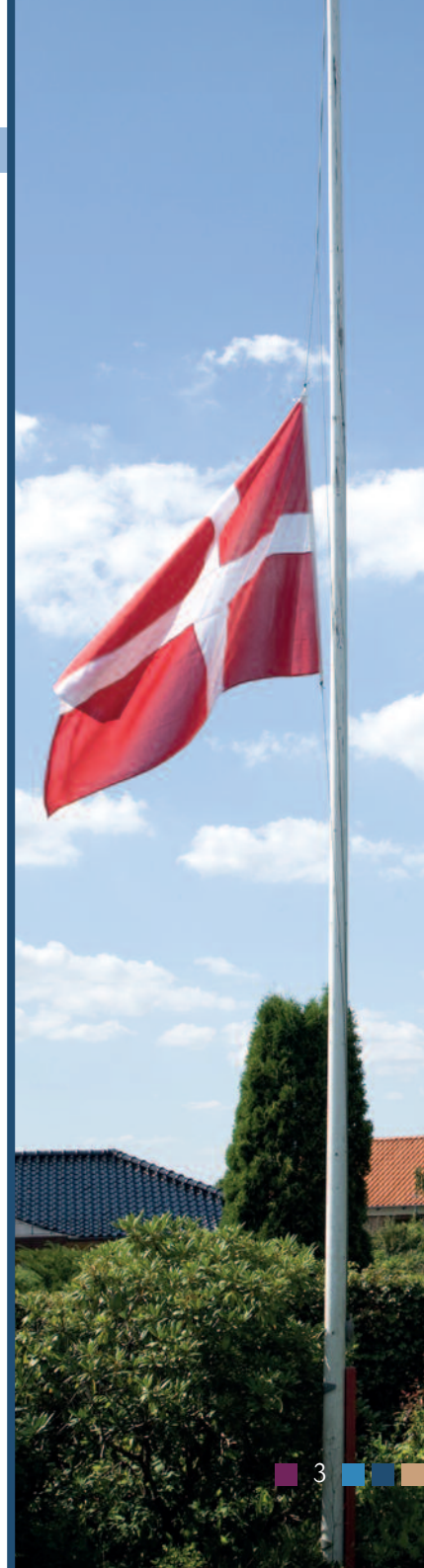
“

Vi kommer ikke uden om døden ved at fortie eller fortrænge den

”

så meget mere. For det andet er gravstedsprisernes stigninger i de seneste år selvfølgelig også et stort problem. Mange mennesker har simpelthen ikke råd til at bevare slægtens gravsteder, og mange ældre vil ikke ligge de unge i familien til last ved at forlange et gravsted med tilhørende økonomisk forpligtelse i mange år. Denne udvikling og også en ændret holdning til jordbegravelser kontra kremering/brænding har sat skub i ændringen af begravelsesskikke og ønskerne til gravsteder og deres størrelse.

Tallet på bisættelser frem for jordbegravelser tydeliggør udviklingen: I 1970'erne var der stort set kun jordbegravelser i Løgumkloster. I dag udgør antallet af bisættelser tre fjerdedele af alle begravelser på Løgumkloster Kirkegård. Man kan nøjes med et mindre gravsted, eller man kan helt fravælge det og i ste-

det for blive bisat i »fællesplænen«, også kaldet de anonymes grav.

Der er god grund til at respektere denne holdning, men samtidig kan det også være vigtigt at gøre opmærksom på, at det faktisk ikke behøver at koste en formue at få et gravsted og få det vedligeholdt. Der er mange muligheder i form af plader i græsset, mindre gravsteder i græs eller i plænerækker, som for eksempel i den østligste del af kirkegården. Endelig er der

selvfølgelig stadig mulighed for traditionelle kistegravsteder.

Man er altid velkommen til at aftale en tid med kirkegårdsleder Christian Hansen for at se og høre om, hvilke muligheder der findes.

Man kan i den bedste mening ønske den billigste løsning - fællesplænen; men der er flere efterladte, som efter begravelsen eller bisættelsen fortryder denne løsning. Man mangler simpelthen et sted at mindes eller at sørge over af-

døde. Det at have et gravsted med en sten eller plade, blomster eller beplantning kan være med til at mildne sorgen og styrke erindringen hos de efterladte. Gravstedet kan italesætte døden og værne mod glemslen. Det gælder den enkeltes grav, men det gælder jo også kirkegården som helhed. Kirkegården har gennem århundreder været en spejling af samfundet, hvor man på sin vandring rundt både har kunnet mindes de mennesker, man

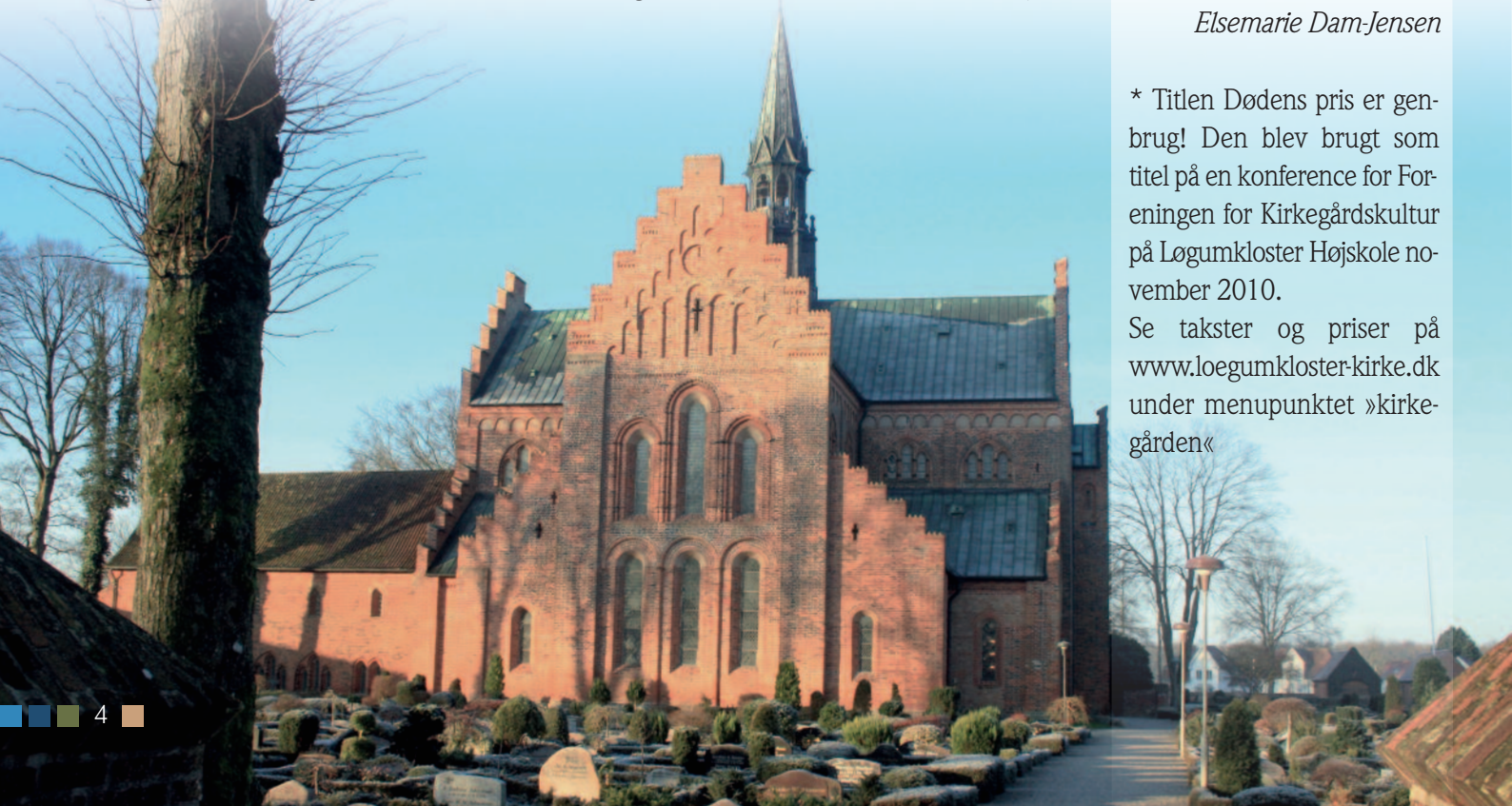
selv har kendt og læst om tidligere slægter. Kirkegården har udgjort en del af den kollektive identitet, en erindring om lokalsamfundets mennesker og deres historie.

Mange kender udtrykket Memento mori - husk at du skal dø. På kirkegården bliver vi også mindet om det modsatte - disse grave får os til at huske et levet liv, mennesker vi har elsket, og som vi nu savner, men som vi stadig kan have med os i mindet.

Elsemarie Dam-Jensen

* Titlen Dødens pris er genbrug! Den blev brugt som titel på en konference for Foreningen for Kirkegårdskultur på Løgumkloster Højskole november 2010.

Se takster og priser på www.loegumkloster-kirke.dk under menupunktet »kirkegården«

Alle helgen

er den 6. november

Det er en fin tradition i årets løb at nævne afdødes navn ved den efterfølgende søndagsgudstjeneste, hvor menigheden er samlet. Ofte ledsages det af en bøn i form af et salmevers, f.eks. af den norske salmedigter Svein Ellingsen (dansk v. Jens Lyster):

»Nu er livet gemt hos Gud.
Vi overgiver alt til ham.
Håbet er tændt i liv og død.
Ingen er glemt af Gud.«
(DDS 550, vers 5)

Alle helgens søndagsgudstjeneste er i år den 6. november kl. 10. Og der er kirkekaffe bagefter. Alle helgen er en gudstjeneste, hvor vi husker på de døde og den betydning, de har haft. I gudstjenesten oplæ-

ses navnene på alle døde i sognet siden sidste Alle helgen. Også i år vil der blive sendt breve ud til pårørende som har mistet i årets løb i Løgumkloster sogn.

Sten Haarløv

Højskolesangaften i Kapitelsalen

Efterårets sangaften, hvor vi synger fra Højskolesangbogen, bliver onsdag 2. november kl. 19.30 - 21.00. Som altid sidder en af vore organister ved flyglet, og husk at der selvfølgelig også denne gang er

mulighed for at vælge nogle af sine yndlingsange, sunget i godt selskab. Der bydes traditionen tro på et lille traktement i løbet af aftenen. Vel mødt!

Sten Haarløv

Kong Frederiks IX'S Klokkespil

Kong Frederiks IX's klokkespil har 49 klokker; de mange klokker og det fornemme navn gør det til Nordens største - kongelige klokkespil. De 49 klokker er støbt i Holland af støberiet Petit & Fritsen, og klokkespillet er indviet af Dronning Margrethe II d. 19. august 1973. Klokkespillets koncerter varetages af stadsklokkenisten Ann-Kirstine Christiansen.

Faste spilletider

hverdag: 8.15, 11.45, 15.15, 16.15, 18.15, 21.00.

Søndage: (9.15, 9.50,) 15.15, 16.15, 18.15, og 21.00.

Kommende koncerter på klokkespillet:

Lørdag den 13. august, kl. 14.30-15. Henriette Hoppe

Søndag den 14. august, kl. 21.40-22 & 22.10-22.20. Henriette Hoppe

Søndag den 2. oktober, kl. 14.30-15.15. Henriette Hoppe

Søndag den 27. november, kl. 14.30-15.15. Ann-Kirstine Christiansen

Læs mere på:

<http://www.royalcarillon.dk/>

Nyt fra Løgumkloster menighedsråd forår 2016

Orientering fra formand

Kirkestatistikken for 2015 er blevet gennemgået, den var meget positiv. Statistikken ligger på kirkens hjemmeside.

Der er modtaget et brev vedr. ønske om elevator til dormitoriet. Menighedsrådet arbejder på opgaven, det tages op til konsulentrunden i efteråret 2016.

Tønder Kommunes kulturuge 2016 starter i Løgumkloster Kirke lørdag den 1. oktober. Temaet er »Lys«.

Løgumkloster Kirke var en del af Kunstrunden 2016, hvor Peter Okholm fortalte om den nye belysning, der deltog 50 personer.

Kirkeministeriet har godkendt menighedsrådets ansøgning vedr. fortsat 2-årig funktionsperiode ved valg til menighedsråd.

Menighedsrådet er indbudt til at deltage i det kommende områdefornyelsesprojekt i

Løgumkloster og har deltaget i det første møde.

Tal for el- og varmemeforbrug i perioden maj 2012 - februar 2016 blev fremlagt. Der er tale om en mindre besparelse.

Orientering fra kasserer

Regnskabet 2015 er blevet gennemgået, godkendt og afleveret.

Orientering fra kirkeværge

Kirkegårdsvedtægten er blevet revideret efter de faktiske forhold og videresendt til godkendelse i provstiet.

Tidsskriftsreolen til kirken blev sat i produktion 1. april. Altertavlen er blevet justeret. Provstiudvalget har godkendt, at kirkegårdsleder Christian Hansen fremadrettet selv må beskære træer på kirkegården uden forudgående ansøgning. Kirkegårdsvedtægten 2016 er godkendt af provstiudvalget.

Der skal gennemføres energimærkning af hhv. graverhuset og konfirmandstuen. Emnet fredede gravsten skal tages op i år.

Orientering fra sognepræst

Der har været afholdt velbesøgte dansk-tysk præstegårdsaftener i både den danske og den tyske præstegård. Den 2. februar blev der afholdt tumlinge gudstjeneste med efterfølgende spisning, godt 60 børn og voksne deltog.

Babysalmesangsforløbet sluttede 16. marts. Det har været et rigtig godt forløb. Det har været fint tilrettelagt og med et godt indhold, og Else Nielsen og Renate Osterholz har på alle måder kræset og hygget om børn og mødre/ fædre. Der starter nyt hold efter sommerferien. Sogneturen til bl.a. Wittenberg og Weimar (23.- 28. maj

2016) med Eberhard Harbsmeier og Sten Haarløv som turledere var en rigtig god tur.

Vandringen 2. Pinsedags morgen gik også rigtig godt, man gik ad Teglgårdsvej, det var en fin rute.

Også højskolesangaftenen på højskolen gik rigtig godt. I fremtiden kan højskolesang-aftenerne gå på skift mellem Klostersalen og Ottekanten på Højskolen.

Smag på verdenskokkenet-arrangementet blev ikke til noget i denne omgang, men kan tages op igen til efteråret. Der er indskrivning for konfirmander før sommerferien. Grundlovsmødet med årets taler Connie Hedegaard forløb godt.

Søndag den 22. januar 2017 er der en spillemandsmesse undervejs, arrangeret i samarbejde med den sønderjyske menighedsrådsforening.

Nyt fra menighedsrådet

Menighedsrådet har godkendt, at en samling (170 stk.) af gamle fotografier, som bl.a. stammer fra kirkens re-

staurering i perioden 1913 - 1932, overdrages til Nationalmuseet

Lokalhistorisk Arkiv vil affotografere fotografierne til arkivet.

Menighedsrådet har haft to repræsentanter (Kirsten Moesgaard og Gertrud Yde Iversen) til generalforsamlingen i Bronnbach, Sydtykland, i cisternetet og European Charter 2016.

De sidste detaljer i kirkerummets udsmykning og indretning efter reoveringen er ved at komme på plads. Kirkeblokken placeres permanent i sydøstlige sidekapel, og der etableres en flytbar nummertavle øverst i korsskæringen.

Menighedsrådet har søgt Kirkeministeriet om at fortsætte med 2-årig funktionsperiode i forbindelse med det kommende menighedsrådsvalg. Ønsket skyldes muligheden for både kontinuitet og fornyelse i menighedsrådet. Der bliver sognemøde den 13. september 2016.

Orientering fra udvalg:

Diakoniudvalg

Der holdes helligtrekongersfest d. 7. og 8. januar 2017.

Børn og unge-udvalg

Børnehjørnet skal introduceres for børnefamilier. Menighedsrådet vil gerne støtte adventsgruppen igen til næste advent.

Der vil fremadrettet blive afholdt fire tumlingeudstjerner om året.

I fremtiden ligger ansvaret for tumlingeudstjernerne hos Børn- og Unge-udvalget. Der bliver tumlingeudstjerner 20. september og 22. november 2016 og 24. januar og 25. april 2017.

Tidspunktet bliver kl. 17.00. Aftensangen fastholdes kl. 17.30 i Kapitelsalen.

Udstillingsudvalg

Udstillingsplaner for perioden 2016 - 2018 er blevet fastlagt.

Musikudvalg

Det blev drøftet, at børneko- ret skal deltage oftere i forbindelse med højmesser.

Diakoniudvalg

Den 3. maj har der været oplæg ved sognepræst Marianne Zeuthen, Toftlund, om sorg og sorggrupper. Den 19. maj var der træf for besøgsvenner og værter på Lindevang.

Vågekoner er i gang. Der er kommet flere nye besøgsvenner.

Kirke- og kirkegårdsudvalg

Der er brug for ekstra plads til blomster ved de anonymes grav. Menighedsrådet tager kontakt til bedemændene for at påvirke dem til ikke bare at anbefale de anonymes grav af økonomiske årsager. Skiltene på kirkegården skal males op.

Musikudvalg

Plan over kommende koncerter er blevet fremlagt og godkendt.

Elsemarie Dam-Jensen

Nic. C. Nielsen og gravstenen med kors på

Kors

I Kirkeblad for Løgumkloster Sogn, nr. 16, april - juli 2015, er fortalt om to besøg, som 'den sidste slesviger', Nicolai Christian Nielsen (1848-1932), aflagde i sin fødeby Løgumkloster kort efter udbruddet af første verdenskrig den 1. august 1914. Beretningen er gengivet af Vagn Lauritzen efter en artikel, som provst Jens Holdt (1895-1967) offentliggjorde i Sønderjyske Årbøger 1958. I denne beretning er en detalje vedrørende Løgumkloster kirke, der fortjener nærmere belysning.

Jens Holdt brugte en fortælle teknik, hvor direkte citater fra Nic. C. Niensens dagbøger, breve etc. anføres i citationstegn og blandes med referater af Niensens materiale. Jens Holdt supplerede med forklarende indskud, der står helt for Jens Holdts egen regning. Indskud, der tydeligvis ikke stammer fra

Nielsen, er ofte anført i parentes. Dette sidste har betydning for den detalje, som her skal belyses.

Nielsen fortæller selv om sit besøg i Klosterkirken den 10. august 1914:

»Jeg knælede ned på den gamle ligsten, der er fundet med korset på (i klostrets kapitelsal) og bad...». Parentesen med kapitelsalen er Jens Holdts supplerende oplysning.

Om besøget den 17. august 1914 i kirken refererer Jens Holdt, at Nielsen

... bad ... på den gamle bisps ligsten ...

To gange nævnes en ligsten. Den ene gang har Jens Holdt for egen regning tilføjet, at stenen fandtes i kapitelsalen. I disse omtaler er der noget, som er rigtigt, og også noget, der er forkert. Det er rigtigt, at der i Løgumkloster blev fundet en »ligsten« ikke så lang tid før Niensens besøg.

Men det er forkert, at den blev fundet i kapitelsalen. Tre næsten identiske avismeddelelser fra maj 1914 beretter om en gravsten fundet i kirken foran alteret. Fundet blev gjort i forbindelse med den meget omfattende restaurering af kirken, som var påbegyndt i 1913.

Nic. C. Nielsen har højst sandsynligt været bekendt med indholdet af disse beretninger. Som sognepræst i Bedsted fra september 1911 til november 1914 har han sikkert holdt sig godt orienteret gennem lokalaviserne om nyhederne fra Løgumkloster, hvor hans bror Fritz (Christian Friedrich Theodor Nielsen) var sparekassebestyrer og forhenværende flækkeforstander. Sikkert på den baggrund omtales »den gamle ligsten, der er fundet med kors på« og »den gamle bisps ligsten«.

Gravstenen, som var uden

Pastor Nic. C. Nielsen

indskrift, er uden tvivl fra middelalderen. Og hvad der beskrives som »hvidt marmor«, er uden tvivl lys kalksten. Udhugget kors i hele stenens længde er et typisk middelaldertræk. At korset havde »form som vort våbenkors« sigter til Løgumklosters daværende flækkevåben med karakteristisk næsten trapezformet omrids af korsarme og -stamme. Denne i middelalderen almindelige korsform fandtes også i Løgumklosters kommunevåben indtil 2006.

Er der lidt hold i, at stenen kunne stamme fra en bispegrav? Ja, i allerhøjeste grad. Omkr. 1650 var der i kirkens kor en tavle, der omtalte fem bispegrave i nærheden af kir-

kens højalter. De fire var biskop af Ribe: Omer (+1204), Oluf (+1214), Gunnar (+1249) og Esger (+1273). Den femte var biskop Niels af Børglum (+1297 eller 1298). Hvem stenen eventuelt har tilhørt, er umuligt at afgøre.

Aviserne omtaler også en muret krypt med flere kister. Desværre er yderligere oplysninger herom ikke bevaret. Gravstenen med korset, som Nicolai Christian Nielsen knælede på, har åbenbart liget i kirken en tid lang efter fundet. Stenen er siden er forsvundet. 'Den sidste slesviger' blev også den sidste, som bevidnede eksistensen af en middelalderlig gravsten i Løgumkloster kirke.

Niels T. Sterum

Avisnotitser Maj 1914

»Løgumkloster, den 18. Maj.

I kirken fandt man foran altret en muret krypt med flere kister, som ikke kan være særlig gamle, da de er meget velbevarede. Interessant var fundet af en stor, omkring 2 meter lang, plade af hvid marmor; i hele længden dækket med et kors af form som vort våbenkors. Korset viser en forsiring med blomster-ranker. Efterforskningerne bliver fortsat.» (Apenrader Tageblatt, 19.5.1914; oversættelse N.T. Sterum)

»Løgumkloster, den 18. Maj.

I den herværende kirke fandt man i altrets nærhed en familiekrypt med stadig velbevarede kister fra den evangeliske tid. Man opdagede også på dette sted tillige en gammel gravplade med forsiringer, som øjensynlig stammer fra en ødelagt tidligere bispegrav.» (Tondersche Zeitung, 19.5.2014; oversættelse N.T. Sterum)

»Løgumkloster, tirsdag.

Et Fund. Under Udgravningerne i Kirken har man gjort et nyt Fund, idet man foran Alteret er stødt paa et muret Gravkammer med flere Kister, der er vel bevarede. Endvidere fandt man en stor hvid Marmorplade, henved to Meter lang, paa hvilken der findes Udskæringer i Form af et Kors og Blomsterslyngninger.» (Hejmdal, 20.5.1914)

Flækkevåben omkr. 1914. Flækkeforstanderens seglstampe. Lokalhistorisk arkiv, Løgumkloster. Spejlvendt foto 2010 NTS.

Kommunevåben 1970.

Konfirmand- forberedelse 2016/2017

Konfirmandundervisningen begynder for Distriktsskolens vedkommende den 22. september kl. 15.10 i konfirmandstuen, Storegade 7. Friskolen har første undervisningsdag samme sted den 23. september kl. 13.00. De efterfølgende undervisnings-tider er blevet oplyst ved konfirmandindskrivnings-aftenen i juni måned. Konfirmationerne er for: Den Tyske Skole den 6. maj 2017 kl. 10.00. Distriktsskolen fredag den 12. maj 2017 kl. 10 (Bededag), Friskolen lørdag den 13. maj 2017 kl. 10.00
På godt gensyn

Sten Haarløv

Konfirmander Distriktsskolen 2016

Alexander Damm Matthiesen
Kristoffer Gassner

Jennifer Kielsgaard Pedersen

Emma Schrøder Johannsen

Emil Bech Sørensen

Tobias Hansen

Signe Karlsen Jensen

Alfred Aleksander Søvik Olesen

Nikolaj Brodersen Mikkelsen

Peter Andreas Holm

Mai Christensen

Christina Hinrichsen Schmidt

Jonas Sørensen

Martin Baumann Nielsen

Jeppe Thomsen

Sara Brix

Mads Vinum Callesen

Christian Christensen

Glenn Dahl Karstens

Markus Brandt L. Giesow

Jakob Larsen Lasota

Katrine Nielsen Walz

Amanda Fogh

Mikkel Hansen

Pfarrbezirk Lügumkloster Konfirmanden 2016

Victor Puck Terp

Freja Rammer Nissen

Philip Pataradanai Wilhelmsen

Foto: Jane-R. Ohlsen

Konfirmander Friskolen 2016

Freya Petersen Popp
 Jeppe Sieler
 Mads Vejgaard Nielsen
 Marie Sommer Tramm
 Mike Suazo Lund
 Andy Suazo Lund
 Frederik Sandholdt Asp Stryhn

KONFIRMATIONER

Guldconfirmation

Foto: Povl Søndergaard

Guldkonfirmander 2016/1966

Siddende fra venstre:

Connie Petersen, gift Wittenkamp, Anne Marie Petersen, gift Jessen, Cathrine Martensen (Johansen) Anna Madsen, gift Sørensen, Annemie Johansen, gift Nicol, Aase Mikkelsen, gift Jensen.

1. række stående fra venstre:

Jonna Petersen, gift van Lanschot, Birthe Petersen, gift Bartels, Valborg Andersen, gift Wind, Paula Friedrichsen, Marianne Hansen, gift Essendrop, Ursula Lund, gift Jessen, Inge Outsens, gift Knudsen.

2. række: Carl Alfred Petersen, Bente Zaedow, gift Menzel, Birthe Andersen, gift Lillebæk. Eva Christensen, gift Pedersen, Inge Martensen, (Loftager), Eigil Petersen.

3. række: Karl Schmidt Christensen, Broder Andersen, Thorkild Jepsen, Allan Honore, Ralph Hagensborg, Carsten Tygesen.

4. række: Jens Christian von Rønne, Hans Christian Møller, Philip Gottlieb, Marinus Jensen, Hans Henrik Galle, Poul Erik Outzen, Uwe Hansen.

Minikonfirmander 2016

Når der er »Minikonfirmand« for første gang i et nyt forløb, så har vi, der underviser, forventningens sommerfugle i maven - hvem kommer vi til at møde? Indbudt var igen 3. klasserne, fra

både Kommune- og Friskolen. Og jo - der kom »hele paletten« af herlige unger - drenge med stort D og små professorer, stille piger og de små madammer, de kreative og de, der har ordet i deres magt, de hjælpsomme og de morsomme - bare for at nævne et par eksempler!

Det er bestemt ikke let at være opmærksomt til stede kl 14.15 efter en lang skoledag - men viljen var der, og når det lykkedes at bruge den enorme trang til at røre både stemmer og lemmer i sagens tjeneste, så fik både små og store meget ud af det.

Med Fadervor som den røde tråd dansede, sang og

diskuterede vi. Der blev klippet og tegnet, så det var en sand fryd. Et Fadervorbånd blev knyttet, kirkens tårn besteget, kirkegården udforsket (Tak til både kirketjener Povl og kirkegårdsleder Christian for jeres indsats) og det enorme nybagte brød spist i ufattelige portioner. Men brødet slap aldrig op, og det sætter ungerne stor pris på. Det er lige som med Vorherres kærlighed - den slipper jo heller aldrig op, uanset hvordan vi ter os.

Til sidst gik turen med den blå bus til vores traditionelle udflugtsmål Udbjerg Kirke, hvor vi blev taget ualmindeligt godt imod af kirkeværge

Jacob Tygsen, der viste rundt, fortalte om kirkens rum og slutteligt inviterede os ind i sin smukke have med naturgrund til fornøjelig æggejagt.

Det største for os voksne var at høre børnene sige Fadervor i den lille kirke - det overgår nok de fleste højmesser.

Og noget meget værdifuldt: forældrenes opbakning til opstart, under hele forløbet og også på udflugten. Det betyder virkelig noget for børnene!

Renate Osterholz

P.S. Næste Minikonfirmand forløb i vinter/forår 2017!

Velkommen til Babysalmesang

- nyt hold starter onsdag 7. september

Babysalmesang er kirke for de mindste, hvor vi er fælles om at fordybe os i salmernes forunderlige og traditionsrige verden – og i de fineste rammer der kan tænkes, nemlig i vores smukke kirkerum. Her tages alle sanserne i brug, og nærværet mellem baby og mor/far er i højsædet. Man behøves ikke at være kirkevant eller salmekyndig for at deltage.

Babysalmesang er for alle babyer fra ca. 2 måneder op til kravlealderen (typisk omkring 10 til 12 måneder) og mor/far eller måske bedstemor.

Er du i tvivl, om tilbuddet passer til netop dit barn, så ring til os.

Kirkesanger Maj-Britt Uhd mobil 22 45 99 10, Renate Osterholz mobil 21 76 57 03

eller sognepræst Sten Haarløv på tlf. 74 74 47 47.

Henvendelse og tilmelding kan ligeledes ske via mail: locusdeibabysalmesang@gmail.com

Babysalmesang finder sted 8 onsdage kl. 10.00 til 10.45 med efterfølgende fælles let frokost i glasgangen. Det er gratis. Vi starter onsdag 7. september og sidste gang vil være onsdag 26. oktober.

Tilbuddet gælder alle, uanset om de hører til Løgumkloster sogn, den tyske menighed eller kommer udefra.

*Arrangør er Løgumkloster
Menighedsråd*

Derudover vil der være mulighed for at deltage i en »prøvelektion« den 30. og 31. august, når Kirkemusikskolen afholder et kursus for babysalmesangs-instruktører.

Børn i aldersgruppen 1-3 år kan deltage, når der afholdes kursus i Musikalsk Læggestue den 22. og 23. september.

Underviser er Karin Elkjer, Løgumkloster Kirkemusikskole.

Ved interesse bedes man henvende sig direkte til Løgumkloster Kirkemusikskole, sekretær Lotte Hansen 74 74 40 70, eller mail: lsh@km.dk

En eventyrlig beretning

fra forårets babysalmesang

Vidst kom det ikke som overraskelse, at Else, vor alles kære kirkesanger igenem en menneskealder, ville tage hul på sit velfortjente otium i 2016. Kære Else - der er nok ikke mange her i sognet, der ikke har nydt din lyse sang og venlige væsen. Os, der oplevede dig som babysalmesangsinstruktør, har udover det nydt godt af dine fremragende boller, sandwiches og tærter og ikke mindst af dit sønderjyske gemytligheds gemyt.

Det var kun én eneste gang jeg oplevede du blev lidt oprørt, da en glasflaske med ketchup faldt ud af thé-køkkenets køleskabsdør og der opstod et ubeskriveligt griseri, lige der hvor du var i gang med at anrette lækker mad til os... men det er ikke denne historie, jeg vil udbrede her i detaljer.

Du, Else, er babysalmesangens hjørnesteen, du har sat en standard, som vi gerne vil føre videre, og vi håber meget, at du ikke magter at holde dig helt væk, når vi nu kommer i gang igen til september. TAK Else - jeg har på alle måder været glad for vores samarbejde.

Da jeg allerede inden jul hørte om dine retrætehen-sigter, meldte betænkelighederne sig straks - for hvem skulle da erstatte dig? Måske man fandt en Pavadonna tenor eller en Prima-donna med stort P som ny kirkesanger - men ville de kunne tåle, hvis en af de små deltagere kom til at gylpe af ren og skær begejstring eller bryde ud med deres babylyde, som sandelig udfolder sig til fulde i kirkerummets akustik? Og hvis ikke den nye kirkesanger havde feeling for babysalmesangens unægtelige

forcer - hvem kunne så eventuelt erstatte Else? Det måtte jo (i disse besparelsetider) så være en af de andre ansatte i kirken. Jeg lod dem passere for mit indre blik... organisterne, dem tør jeg slet ikke spørge, for de har så mange andre spilopper for ...sognepræsten med babydukken i favn, med begejstringens sved på panden - dansende færøsk alfedans rundt om døbefonten med mødrene på slæb... ak, han har jo konfirmandundervisningen onsdag formiddage, så det kan desværre ikke lade sig gøre.

Og jo - det bedste bud måtte alligevel være Povl kirketjener, som - om nogen - har »bedstefar appel«, vi andre kan misunde ham for. Når de små babyer ser ham, så ser de ikke os andre mere... de rækker de små arme ud efter Povl, og så bliver hans

kirketjenerhjerter endnu mere blødt, end det er i forvejen!

Men inden jeg nåede at spørge ham, skete der et lille mirakel - selveste Julemanden blandede sig, da han en mørk dag i december på sit postkontor i Tønder faldt i snak med en yndig ung mor og hendes lige så yndige lille datter. De kom til at snakke om babysalmesangen, og Julemanden sagde til den unge mor: »Det har vi også i Løgumkloster, hvor jeg bor. Det er bare rigtig godt, og det er kirkesangeren og min kone, der står for det« »Det skal vi da prøve« smilede moren, og ganske rigtigt blev jeg ved opstart af forårsholdet spurgt, om jeg var Julemandens kone, hvilket jeg jo ikke kan benægte. Else og jeg kunne hurtigt fornemme, at Maj-Britt, som hun hedder, havde en særlig

Tumlingegudstjeneste

Aftensmad i kirken...

smuk stemme og kendte alle salmerne. »Kunne du ikke tænke dig at søge mit job«, spurgte Else med sin sans for praktiske løsninger. »Det har jeg faktisk tænkt mig at gøre!« lød svaret - og så var der ingen vej tilbage!

Perlen er fundet, Maj-Britt er vores nye kirkesanger og babysalmesangsinstruktør, Julemandens kone er glad og lettet, og Povl kirketjener, præsten og organisterne kan nøjes med at være vores kære gæster til frokosterne i glasgangen. Glædelig sommer! Og vel mødt til »næste runde babysalmesang« onsdag 7. september (se særskilt information her i bladet).

Renate Osterholz

I Løgumkloster kirke kan man igen komme til tumlingegudstjeneste to gange i efteråret den 20. september og den 22. november kl 17.00.

Et tilbud for alle børnefamilier i Løgumkloster sogn og omegn. Vi starter i kirken med en kort gudstjeneste indrettet for de mindste fra 0-5 år. Her vil vi synge, høre musik og lytte til historier. Kirkens spirekor, som er børn i alderen 6-9 år, synger og danser med os.

Efter en lille halv time er bordet dækket til hyggeligt samvær i kirkens Dormitorium. Her bliver der budt på et varmt måltid mad; prisen er 25 kr. for voksne og gratis for børn.

Når børnene har spist, er der mulighed for at de kan lege, mens de voksne fortsætter snakken.

Vi håber meget, at børnefamilier, bedsteforældre, venner og bekendte vil komme og »slå to fluer med et smæk« - hyggeligt samvær og nem aftensmad.

*Arrangør:
Menighedsrådet*

Årets grundlovsmøde

blev traditionen tro holdt på Slotsplænen ved Løgumkloster Kirke og i år med Connie Hedegaard, som Grundlovstaler. Derudover deltog Klosterkoret også, med udvalgte sange, og selvfølgelig var der kaffebord og fællessange. Over 100 gæstede årets Grundlovsmøde i Slotshaven i strålende solskin!

Pinse- vandring Vongshøj til Løgumkloster

En dejlig morgenvandringstur fra Vongshøj til Løgumkloster og 2. pinsedagsvandringen afsluttedes med velbesøgt gudstjeneste i det fri. Gentages i 2017, så sæt allerede nu kryds i kalenderen 2. pinsedag!

5 hurtige spørgsmål

Til Britta Larsen, formand for menighedsrådet

Hvilken rolle spillede kristendommen i din opvækst?

Mine forældre var ikke flittige kirkegængere, men vi børn var ofte afsted med farfar og bedstemor. Hvert år til jul, når den store familie var samlet på gården hos mine bedsteforældre, læste farfar juleevangeliet højt. Vi har altid sunget rigtig meget i familien og elsket det, fra 1. søndag i advent og frem til juleaften, sad vi trolig rundt omkring spisebordet ved kalendarlyset og sang alle julesangene.

Vi var rigtig mange børn i Ellum, som gik i søndagsskole hos Dres snedker, huset som i dag er Bondehuset, der netop er brændt. Jeg tror måske, det var mest for hyggens skyld, og tilbuddene var jo ikke så store som i dag.

Er der et særligt område inden for menighedsrådets indsatsområder, som du gerne vil fremme og hvorfor?

Der har igennem tiden været rigtig mange nye gode tiltag. Løgumkloster var et af de første steder i landet, der havde minikonfirmander med stor succes, og der er stadig stor tilslutning, når forløbene kører. Babysalmesang, også meget populært, ikke mindst grundet det fantastiske forløb, som bliver kørt af et dygtigt personale.

Tumlingegudstjeneste og spirekor, også nyt og populært, spirekoret har haft 17 på holdet, og det er fantastisk, hvad organisterne får lært dem. Fælles spisning efter tumlingegudstjeneste, med pæn tilslutning af børn og forældre, et tiltag som nu vil blive kørt i faste rammer. Jeg tror det er utrolig vigtigt, at få børnefa-

milierne med ind på en ny og anderledes måde.

Det er godt med tradition, men fornyelse er vigtig. På diakoni området er vi stærke, vi har et godt hold af besøgsvenner, og vågetjenesten står klar, når der er brug for det.

Jeg synes, vi har bestræbt os på hele tiden at følge med og sætte ind med fornyelse. Dette kan også kun lade sig gøre, når samarbejdet fungerer mellem menighedsråd/personale.

Hvordan ser du folkekirkens betydning i lokalsamfundet?

Jeg tror, den har større betydning, end vi selv måske regner med, den er der, når du har brug for den, i glæde og sorg. Her er plads til alle, om man kommer der hver søndag eller bare engang imellem.

get fortravlede hverdag. Vi har brug for et sted, hvor vi kan komme uden at skulle præstere.

Hvorfor er du gået ind i menighedsrådsarbejdet?

På det tidspunkt jeg kom ind, ønskede man, at erhvervslivet i byen skulle repræsenteres. Jeg tror egentlig ikke jeg vidste, hvad jeg gik ind til, men har været utrolig glad for, at få lov til at være en del af alle de tiltag og skibe, der er sat i søen. Opgaven med den store renovering af kirken, er nok en af de største og mest spændende.

Jeg håber at den yngre generation vil følge efter og få den samme glæde, som jeg har haft i rigtig mange år.

Er der noget du savner i folkekirken og ved gudstjenester?

Jeg kan godt lide at høre en god prædiken, og præster i dag er gode til at flette hverdagen med ind i prædiken, det gør den mere levende, synes jeg. Jeg føler ikke, at der skal skabes en masse nye fornyelser på gudstjenestesisiden, for på den måde at tilfredsstille det moderne samfund og for måske at skaffe flere kirkegængere. Det gør vi på mange andre felter, som tidligere nævnt.

Men jeg håber for folkekirken, at der vil være plads til den i vores nogle gange me-

“

Her er plads til alle

”

Klostermarkeds/ Gøglergudstjenesten den 11. august kl. 21.00

Jeg er af Sten Haarlov blevet spurgt, om jeg kunne tænke mig at holde årets Gøglergudstjeneste torsdag den 11. august. Og det kan jeg ikke sige nej til - altså med lidt bæven har jeg sagt ja, men også med stor glæde.

På en måde kender jeg Gøglergudstjenesterne »indefra« - var med fra starten. Stod oppe ved orgelpulpituret ved den allerførste gudstjeneste i 1953 eller 54. Så da var jeg 7 eller 8 år. Ved den første gøglergudstjeneste gik min far, der var præst ved kirken, og som startede gøglergudstjenesterne, ikke på prædikestolen. Der måtte ikke være afstand til gøglerne, så han talte fra alteret/koret. Året efter stod han på prædikestolen, og den 11. august står jeg så på den samme stol. Mær-

keligt og meningsfuldt bliver det. Ringen er sluttet. For os børn var det naturligvis en stor oplevelse med »Kloster mærken« - teltene i gaderne helt op til vores hus, teltet med verdens stærkeste mand, ægypteren Abdullah, spåkonerne, radiobilerne, dødsdromen osv. Vi var helt nedtrykte, når gøglerne var rejst. Så når jeg nu skal til Løgumkloster og Løgumkloster kirke den 11. august, er det ligesom at komme hjem.

Jørgen Bork Hansen

Filmaften

Der kommer en dag (2016)

Instr.: Jesper W. Nielsen

Menighedsrådet inviterer i biografen onsdag den 12. oktober kl. 19.30. Billetterne koster kun 50 kr. ved indgangen. Menighedsrådet giver en forfriskning i forbindelse med filmen.

Mange - også jeg selv - kan stadig huske, hvordan forældre og lærere brugte fysisk afstraffelse af børn som en selvfølge. Hvor ofte hører man ikke stadig bemærkninger som: »Jeg fik tæv som barn, men det har jeg ikke taget skade af« - »børn og unge opfører sig dårligt, de skulle have »nogen på hovedet«. - Det gjaldt også på børneinstitutioner før i tiden. F.eks. på det børnehjem »Godhavn«, hvor tidligere elever har anlagt sag mod staten.

Filmen »Der kommer en dag« foregår i 1967, hvor det blev forbudt lærere at

slå børn, men det gælder åbenbart ikke børnehjemmet »Gudbjerg«. Her er der tradition for vold som opdragelsesmetode. Forstanderen, som spilles af en dødelig Lars Mikkelsen, er en renlivet psykopat og tyrann, som sørger for, at lærerne (med bl.a. skuespillerne Søren Sætter-Larsen, Lars Ranthe og Sofie Gråbøl) er med på tæskeholdet. To brødre. Elmer på 10 og Erik på 13, bliver anbragt på børnehjemmet, da deres enlige mor bliver syg af kræft. De får »kærligheden« at føle. Indtil de finder ud af, at de enten må gøre oprør - men hvordan - eller flygte - og hvorhen mon? Revselsesretten diskuteres til stadighed, og det er ikke rart at tænke på, at også vores danske kirkes reformator Martin Luther anbefalede den. Selv om man retfærdigvis må sige, at det var den almindelige holdning dengang i 1500-tallet. Men det er tankevækkende, hvor længe det varede, før forskellige grupper i det danske samfund blev beskyttet mod revselsesrettens voldsudøvelse: fanger i 1911, hustruer i 1920, tyende i 1921, skolelever i 1967 og børn i det hele taget i 1997! I andre kulturer er revselsesretten stadig bevaret.

Finn Rosenberg

Pastor Anders Bork Hansens Mindefond

Pastor Bork Hansen havde ofte tænkt på, om han kunne gøre noget for gøglerne, og en aften i 1950-erne tog han mod til sig og gik ind til teltholdernes formand Otto Krüger:

- Kan jeg glæde jer med et eller andet. En koncert eller en gudstjeneste. Det blev en gudstjeneste, og fredag aften inden Kloster Mærken blev en indbydelse omdelt. Her indbød han til at deltage i Gøglergudstjenesten. En skare på omkring 60 gøglere mødte op, spillede og sang. Bork Hansen holdt en prædiken og lyste velsignelsen over dem. Den årlige gøglergudstjeneste udviklede sig og resulterede i en begivenhed, der hvert år trak flere hundrede deltagere. Ved en af de første gudstjenester kom en af landevejens færende svende ind i kirken med en lille hund under jakken. Spørgsmålet var så, om han måtte få lov til at tage hunden med ind. Det af-

gjorde Bork med ordene: Ja, hvad gør vi. Lægger vi vores tegnebog fra os. Hunden er måske det eneste han har, og betyder lige så meget for ham. Og sådan kan der nævnes mange lignende eksempler. Men ikke kun gøglergudstjenesten. Også byen og egnen nød godt af en lang række tiltag, som udgik fra pastor Bork Hansen. Refugiet, Præstehøjskolen og Religionspædagogisk Institut (i dag FUV), Kirkemusikskolen, Højskolen, Klokketårnet, Museet Holmen og meget mere. Efter Bork Hansens død udgav Danmarks Teltholderforening en bog: »Gøglerpræsten. En bog om Anders Bork Hansen«. Johannes Møllehave, der i de første år efter Bork Hansens død overtog gøglergudstjenesterne skrev en prolog forrest i bogen, som i hovedtræk fortæller om pastor Bork Hansen:

Gøglerpræsten var selv gøgler.

*Bar for resten
glædens nøgler,
og i dansen
sås Bork Hansen.
Delte gavmildt af sin glæde,
fik os til at
le og græde.
Skabte fryd når
han fortalte,
åben for enhver som kaldte.
Jeg har kendt ham
før og efter
han fik opbrugt sine kræfter:
Men hans styrke
alle dage
var hans svaghed
for de svage.*

Overskuddet fra salget af denne bog bliver uddelt på Kloster Mærken fredag den 12. august kl. 10.30 i teltet på Markedspladsen, sammen med en del af entréindtægten fra selve arrangementet.

*Pastor Anders Bork Hansen med gøglerkorset.
Foto Palle Hedemann.*

I forbindelse med omtale af årets Gøglergudstjeneste andet steds i bladet skriver sønnen Jørgen Bork Hansen: »det er ligesom at komme hjem«, når han i år prædiker i Løgumkloster Kirke. Denne aften samles der - traditionen tro - ind til Anders Borg Hansens Mindefond.

Hvert års gøglergudstjeneste indledes med, at bestyrelsen for mindefonden medlægger en krans på Bork Hansens gravsted.

Høstguds- tjeneste for børne- haverne

i Løgumkloster
Kirke fredag
den 7. oktober
kl. 10.00.

Alle børnehaverne
inviteres til en børne-
høstgudstjeneste i
Løgumkloster Kirke.
Forældre og bedste-
forældre er meget
velkomne.

Efter gudstjenesten
er der en lille
forfriskning.

Høstgudstjeneste 2016

Høstgudstjenesten søndag
den 9. oktober er for alle
aldre. Det er en tak for årets
høst, og også denne gang
synger vi kendte - og børne-
venlige - salmer, f.eks. »Nu
falmer skoven« og »Vi pløj-
jed og vi så'de«.

Ligesom ved tidligere års
høstfejring bærer børnene
noget af høstens overskud
ind under gudstjenesten -
frugter, syltetøj, grøntsager,
blomster -, og når gudstje-
nesten er slut, bærer bør-

nene det alt sammen ud
igen. Traditionen tro afhol-
des der auktion over de
mange høstgaver. Pengene
går til Folkekirkens Nød-
hjælp. Auktionen holdes i
år i.f.m. en dejlig frokost og
hyggeligt samvær i FUVs
bygninger, Kirkealle 2,
umiddelbart efter højmes-
sen. Det er igen Y's Men,
Løgumkloster, der står for
den flotte buffet med hjem-
melavede lækkerier.

Tilmelding senest onsdag
den 30. september til kir-
ken på tlf. 74 74 52 40 eller
på mail;
locusdei@gmail.com.

Høstgudstjenesten er en
god anledning til at takke
Gud med sang

*»for alt, hvad han har givet,
for hvad han vokse lod i vang,
for ordet og for livet.«*
(DDS 729, vers 5)

Orientering fra Menighedsrådet

Menighedsrådene har igen, som i 2012, fået mulighed for, at ændre valgperiodernes længde, således at valgperioden bliver 2 år i stedet for 4. Vi har i Løgumkloster menighedsråd søgt Kirkeministeriet og fået godkendelse til at gøre det.

Rådet har et ønske om for på den måde, måske at få større kontinuitet. Det resulterer så i, at der 2018 igen skal afholdes valg, igen for 2 år. Der skal vælges 7 medlemmer.

Hvis der den 27. september 2016 kl 19.00, kun er afleveret en gyldig kandidatliste, aflyses afstemningen og listens kandidater er valgt. Hvis der kommer flere lister, skal der afholdes afstemningsvalg tirsdag den 8. november 2016 i Løgumkloster Forsamlingshus.

Kandidatlisterne skal udfærdiges på autoriseret blanket, som bl.a. kan hentes hos Svend Rasmussen, Tønderlandevej 35, Løgumkloster,

eller den kan hentes på internettet.

Kandidatlisterne skal indeholde navne på mindst 1 valgbar kandidat og maksimalt 14. Listen skal underskrives af mindst 5 og maksimalt 15 valgberettigede stillere.

Alle stemmeberettigede vil senest den 3. november modtage valgkort, som skal medbringes ved en evt. afstemning. Vælgere, der mener sig berettiget til at stemme og ikke har modtaget valgkort samt personer, der fejlagtigt modtager valgkort eller valgkort med fejlagtigt indhold, opfordres til snarest at gøre indsigelse overfor valgbestyrelsen. Sidste frist for brevafstemning er den 4. november 2016. Sidste frist for anmodning om sognebåndsløsning er 11. oktober 2016 kl 12.00.

Tirsdag den 13. september 2016 kl 19.30 indbyder Løgumkloster Menighedsråd til orienteringsmøde i Løgumkloster Forsamlingshus.

Dagsorden til orienteringsmødet

1. Velkomst
2. Valg af dirigent

Orienteringsmødet. Del 1

3. Menighedsrådets opgaver og kompetence
4. Redegørelse for menighedsrådets arbejde siden seneste valg
5. Redegørelse for kommende opgaver for menighedsrådet
6. Redegørelse for regler vedr. opstilling af kandidatlistor og afvikling af valget

Herefter opstillingsmødet. Del 2

7. Valg af stemmetællere
8. Opstilling af kandidater til menighedsrådet
 - a Navneforslag
 - b Præsentation af kandidater til menighedsrådet
 - c Debat og mulighed for spørgsmål til kandidater
 - d Afstemning

9. Meddelelse af afstemningsresultatet
10. Valg af stillere (mindst 5, højst 15)
11. Aftale mellem kandidater og stillere om suppleringskandidatlisten
12. Eventuelt

Menighedsrådet er vært ved kaffe og kage. Valgbestyrelsen består af Svend Rasmussen formand, Carsten Tygesen og Reimer Post

Udstillinger - i Dormitoriet og Glasgangen

Nærvær

Fra d. 1. august-31. oktober i Dormitoriet

Marie Klust, Udsigtsbakken 49

4700 Næstved

Født i Tjekkiet og bosat i Danmark siden 1981

mobil +45 42 940 61 9

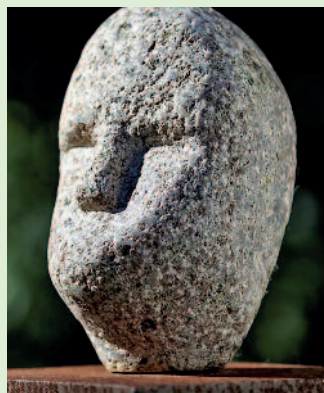
m.klust@gmail.com - www.facebook.com/m.klust

www.m.klust-art.com

I mine billeder udtrykker jeg mine oplevelser, naturens storhed og dens farverige skala, som skifter med lyset og årstiderne så hurtigt, at mange mennesker i vor travle verden næsten ikke når at lægge mærke til det. Med mine værker ønsker jeg at igangsætte tanker om naturens bevarelse, da vi og de kommende generationer er en del af den. Kontraster inden for pastelfarverne og stoffligheden blev karakteristiske i min

kunst, hvilket understreger min drøm om en mere følsom verden, fællesskab og nærhed. Tro, håb, kærlighed og nærvær er i centrum i mine malerier. Jeg ønsker også at fremhæve de kristne værdier, som i globaliseringsens urolige tid, er vigtige for vores lille land at bevare. Jeg udsmykkede Vejølø sognegård med 14 malerier af Via Dolorosa.

Når jeg maler, kommer mit eget jeg på afstand, og jeg oplever en speciel tilstand af ro, energi og intuition, som guider mig gennem maleprocessen. Jeg føler, at denne ubevidste dimension er gemt i mine malerier og kan finde ind til beskuerens indre.

Skulpturer

Fra d. 1. august -

31. oktober

i Glasgangen

Bodil Arbjerg Lundby,

Nørremølle 14,

Gl. Frederikskog, 6280

Højer - Tlf. 51 21 61 78

bodil@arlu.dk

www.arlu.dk

Bodil Arbjerg Lundby arbejder gerne i og med naturen. Hun er kendt for sine sten-skulpturer og kultegninger. At arbejde med kul og sten som Bodil Arbjerg Lundby gør, er ikke tilfældigt. Hun holder af naturen, dens kræfter og materialer. Kul og sten har det tilfælles, at de er rå og kompromisløse. Indgrebene i stenene er uoprettelige, og det er præcis, hvad der fascinerer hende i arbejdet med sten. Bodil Arbjerg Lundby ser en udfordring i ikke blot at beherske naturens materialer, men at spille med i dets begrænsninger og mange muligheder.

»Jeg har ikke ligesom keramikeren og maleren ret til at fortryde. Alle mine handlinger har konsekvenser. Bordet fanger!! Jeg må risikere at gå planken ud og undlade, at skulpturen bliver for parfumeret og dekorativ.

Jeg søger ind til kernen og fjerner det overflødige i et forsøg på at skildre den rå og rustikke virkelighed og glemme glimmer og pynt. Jeg har stor respekt for stensens urform. Der ligger altid noget gemt i stenen selv, som jeg prøver at finde frem i mine skulpturer.«

Fisk og fri

1. november - 31. december 2016

Anker F. Carlsson - Rise Bygade 28
6230 Rødekro - Tlf. 50 82 22 12
afc.akme@gmail.com

Grafik er en speciel kunstform der giver frihed, men det er hårdt arbejde, hvis man som amatør skal arbejde professionelt med kunsten.

Anker F. Carlsson startede med at arbejde seriøst med grafik på »Bossens Selefabrik« Grafisk værksted i 1993, beliggende i Løgumkloster.

Fik 6 små grafiske værker med i Galleri 12, Århus 1997 hvor de blev vist i Dr2.

Medlem af Fyns Grafiske Værksted fra 1997. Kendt fra mange udstillinger i Sønderjylland og Fyn.

I Grafikens verden har Anker arbejdet i 20 år sammen med Hanne Knudsdatter i Løgumkloster. Sidst de udstillede sammen var på F. G. V. i 2012.

Viser her nye og ældre værker:

Klosteraften i Dormitoriet Klosteraften den 16. november kl. 19.30 i Dormitoriet

Kniplingsproduktionen og kniplingshandelen på Løgumkloster-egnen

ved Inger Lauridsen, Tønder

Produktionen af og handelen med kniplinger var en meget væsentlig indtægtskilde i hele det vestlige Sønderjylland fra lidt ind i 1600-tallet og mere end 200 år frem, og således også i Løgumkloster og omegn. Her holdt handelen sig oven i købet levende til længere ind i 1800-tallet end i købstaden Tønder.

Foredrag vil sætte fokus på forholdet mellem kniplingshandlerne/kræmmerne og handelens forudsætning, kniplerskerne, i og omkring Løgumkloster. Hvordan var deres indbyrdes relationer og deres meget forskellige livsbetingelser.

Inger Lauridsen er tidligere overinspektør ved Museum Sønderjylland Kulturhistorie Tønder og har i foråret 2016 udsendt sin nyeste bog *Kniplersker, kræmmere og handelsmænd* - Bidrag til udviklingen i Sønderjylland gennem 400 år, Museum Sønderjylland 2016

Kommende koncerter

**Onsdag den
13. juli kl. 20.00**
Sommerkoncert
Christina Meißner, cello
Poul Skjølstrup Larsen,
orgel
Entré kr. 50.

**Onsdag den
20. juli kl. 20.00**
Sommerkoncert
Poul Skjølstrup Larsen,
orgel
Entré kr. 50.

**Onsdag den
27. juli kl. 20.00**
Sommerkoncert
Michael Min Knudsen,
orgel
Entré kr. 50.

**Onsdag den
3. august kl. 20.00**
Sommerkoncert
Kiev Kammerkor
Entré kr. 80.

**Torsdag den
4. august kl. 20.00**
Sommerkoncert
FUKs Landskor
Entré kr. 50.

**Onsdag den
10. august kl. 20.00**
Uwe Komischke, trompet
Torsten Pech, orgel
Entré kr. 50.

**Lørdag den
20. august kl. 20.00**
Ensemblet
»Dolce risonanza«
Entré
Arrangør:
Schleswig-Holstein
Festival.

**Torsdag den
1. september kl. 20.00**
Åbningskoncert
Orgelfestival Sønderjyl-
land-Schleswig
Philip Schmidt-Madsen,
orgel
Fri entré.

**Torsdag den
22. september kl. 20.00**
Kristian Krogsøe, orgel
Fri entré.

**Søndag den
25. september kl. 15.00**
Aarhus Strygerensemble
Fri entré.

**Søndag den
25. september kl. 20.00**
Treenighedskirkens
Drengekor
Lasse Toft Eriksen, orgel
Lone Gislinge, dirigent
Fri entré.

**Lørdag den
1. oktober kl. 20.00**
Åbning af Tønder Kultu-
ruge
Harald Haugard, Helene
Blum, Christoffer Møller
Fri entré.

**Onsdag den
19. oktober kl. 20.00**
Dennis Bang Fick, orgel
Fri entré.

Kranse- nedlæggelse den 13. november i anledning af våbenstilstands- dagen!

Den 11.11. kl. 11.00
1918 kom der medde-
lelse om, at den store
krig var slut. Mange af
Sønderjyllands sønner
deltog i denne krig, som
ikke var deres. Mange af
dem blev derude og fik
deres sidste hvilested i
fremmed jord.

Til minde om dem, ned-
lægges der hvert år en
krans ved mindestenen
for at »ære deres minde«
Vær med til at markere
denne tradition, som fo-
regår umiddelbart efter
højmessens den 13. no-
vember.

**Lørdag den
29. oktober kl. 16.00**
Nordschleswigsche Musi-
kvereinigungs kor og orke-
ster opfører
Georg Philip Telemann:
»Die Tageszeiten«
»Halleluja« fra Händels
Messias
Johann Sebastian Bach:
Magnificat
Arr. Nordschleswigsche
Musikvereinigung
Entré.

**Torsdag den
3. november kl. 20.00**
Poul Skjølstrup Larsen,
orgel
Fri entré.

**Lørdag den
26. november kl. 20.00**
Adventskoncert
Fri entré.

**Søndag den
4. december kl. 16.00**
Julekoncert
Løgumkloster
Vokalensemble
Fri entré.

Tyske cisterciensere i Løgumkloster

Man har kaldt Bernhard af Clairvaux den første Europæer, idet cistercienserne er en stor og omfattende europæisk bevægelse - som også Løgumkloster er en del af. Derfor var det en stor glæde for os, at de tyske cisterciensere, sammenslutningen af de mange nu evangeliske tyske cistercienserklostre og deres institutioner, i april holdt deres årsmøde i Løgumkloster med over 100 deltagere. Vi fik lov at præsentere hele miljøet omkring klosteret med alle institutionerne - og ikke mindst selve Klosterkirken. Og gæsterne var meget begejstrede både for stedet og for programmet, hvor vi i Danmark stillede Søren Kierkegaard i centrum, der nok ved siden af cistercienserordens grundlægger Bernhard af Clairvaux er den teolog, der har tænkt dybest om kærligheden. Der var stor lydhørhed og åbenhed for både danske-

ren Kierkegaard, men også for dansk kirkehistorie og dansk kirkekunst - ikke mindst også ved en udflugt til Ribe.

Men vi oplevede også den måde, hvorpå man i Tyskland varetager på luthersk grund traditionen fra middelalderen - en stor oplevelse at være med til deres tidebønner i kirken med stor musikalitet og inderlighed, og også at opleve gæsternes medleven ved en dansk gudstjeneste på tysk med vores biskop som prædikant. For mig at se var højdepunktet en aften med tekster om kærlighed og cellomusik med Christina Meißner. Sjældent har vi fået lov til at optræde for et så medlevende og musikalsk publikum - og begejstringen var stor over Christinas spil.

Til sidst en tak til kirkens personale, der fortjener stor

ros - det er en stor hjælp ved internationale konferencer at kunne arbejde sammen med imødekomende og professionelle medarbejdere - hvilket var en stor hjælp både ved åbningsgudstjenesten med receptionen og koncerten. Løgumkloster er faktisk et attraktivt sted for store konferencer.

En vigtig begivenhed for Løgumkloster, der vil medvirke til, at stedet nu mere end før bliver et vigtigt sted på det europæiske landkort.

Eberhard Harbsmeier

Læs mere om besøget og se billeder på:

<http://www.evangelische-zisterzienser-erben.de/j24.html>

Europæiske cistercienserklostre

Løgumkloster kirke er medlem af Det europæiske forbund af Cistercienserklostre og Klostersteder.

Sammen med Esrum Kloster er Løgumkloster de eneste medlemmer fra Danmark - men sammenslutningen tæller ca. 200 medlemmer i 11 europæiske lande, og hovedparten af medlemmerne er fra Frankrig og Tyskland.

En gang årligt er der generalforsamling i dette forbund, og i år var generalforsamlingen henlagt til Cistercienserklosteret Bronnbach (i nærheden af Wertheim i Sydtykland). Her mødtes medlemmerne både til ordinær generalforsamling samt et tilhørende konferenceprogram inden for

det formål, forbundet har. Og formålet med sammenslutningen er at fremme kendskabet til den kultur, cistercienserkirker og -klostre repræsenterer, både bygningsmæssigt, kulturelt og spirituelt.

Jeg deltog i generalforsamlingen (sammen med Gertrud Yde Iversen) på menighedsrådets vegne.

Programmet var omfattende og spændende. Der var temaer med udgangspunkt i klostre og kirker omkring

- sammenhængen mellem cistercienserkirker og kulturturisme
- mulighederne for markedsføring af produkter, produceret på klostre og/eller i tilknytning her til

- mulighederne for finansiering af religiøse institutioner udvikling
- ekskursioner til og præsentationer af andre klostre, arkitektur og kulturpræsentationer.

Ud over stor viden, er kendskab til hinanden, samtaler og mulighederne for at danne netværk af stor betydning.

Løgumklosters medlemskab har allerede nu sat »kirken på Europakortet«. Siden vi blev medlemmer for 2 år siden har et utal af personer besøgt os. Desuden har flere delegationer været forbi og fået en rundvisning, og senest har 110 medlemmer i den tyske, lutherske cistercienserkirke hold konference i 4 dage i Løgumkloster. Forhåbentlig giver dette medlemskab

flere muligheder i fremtiden for et øget samvirke mellem kirker og klostre i Europa - og også anledning til, at Løgumkloster kirke integreres i højere grad i kulturturisme-programmer - både i Vestsønderjylland men også nationalt.

Vi har i hvert fald nu et godt fundament i det europæiske samarbejde - er kendte og med i alt europæisk præsentationsmateriale. Herudover har vi i kirken præsentationer på 3 sprog på kirkens hjemmeside, den lille folder om kirken samt den nye bog om kirken. Læs mere herom på kirkens hjemmeside: »Europæiske cistercienserklostre« og »Levende kulturarv«.

Kirsten Moesgaard

Kulturuge 2016 i Tønder Kommune den 1. - 9. oktober

Årets tema for ugen er LYS

Kulturuge 2016 i Tønder Kommune 1. - 9. oktober. Årets tema for ugen er LYS. Åbningen af kulturugen 1. oktober 2016 skal i år foregå i Løgumkloster. Kirken bliver en meget central del, ikke bare af åbningen, men hele ugen igennem.

En lille arbejdsgruppe har sammensat et program for åbningen, som ikke er overfyldt, og henvender sig til

alle, børn, unge og voksne. Dagen indledes i Dormitoriet kl. 13 – 14, hvor der vil være de officielle åbningstaler. Festtalen holdes af dyrlæge Ole Caspersen.

Mellem kl. 14 og 17 vil der være forskellige arrangementer.

Kl. 14.15 inviteres til rundvisning i den ny-renoverede kirke, hvor de forskellige lys-scenarier vil indgå.

Efterskolen Sine og Klosterhallen laver spændende events for såvel børn som voksne.

Kl. 15.00 byder Refugiet på Sønderjysk kaffe-bord, musik og fællessang.

Kl. 17.30 Aftensang med ekstra musik.

Kl. 18.00 Centralhotellet og Refugiet tilbyder kulturmad.

Kl. 20.00

- 21.15 Åbningskoncert i Løgumkloster Kirke. En meget spændende koncert lagt i hænderne på Harald Haugaard, Helene Plum og Christoffer Møller.

Harald Haugaard og Helene Plum vil af mange også være kendt fra Tønder Festival og ikke mindst Folk Baltica. Harald Haugaard er en af Danmarks dygtigste violinister. I sit virtuose spil forener han det legende lette med det halsbrækkende udfordrende i en karakteristisk dyb og melankolsk tone.

Helene Plum har bjergtaget mange over hele verden med sin klare rene stemme.

Christoffer Møller, pianist, organist, klokkenist, arrangør og producer, født og opvokset i Løgumkloster. Christoffer er meget anerkendt i den danske musikbranche.

Efter koncerten vil der på alle stier være fakkeloptog lavet af efterskoleelever og unge fra byen. De bliver efter dette optog inviteret ind i kirken til en spændende orgelkoncert for unge.

Hele ugen vil Løgumkloster kirke være oplyst af et spændende lys-scenarie sponsoreret af ERCO Lighting. Dette firma har stået for hele lys-sætningen i forbindelse med Løgumkloster kirkes renovering. Opsætningen af dette lys-scenarie sponsoreres af El-centrum og Løgumkloster Handels- og Håndværkerforening. Sidstnævnte er også sponsor af alle fakler.

Vi håber mange får lyst til at tage del i åbningen af kulturugen.

Britta Larsen

Følg med på
www.kulturuge.dk

LØGUMKLOSTER KIRKE, ADMINISTRATION

Slotsgade 11,
6240 Løgumkloster
Tlf. 74 74 52 40
Mobil 22 17 62 40
locusdei@gmail.com
www.loegumkloster-kirke.dk

SOGNEPRÆST (KBF)

Sten Haarløv, Storegade 7
Tlf. 74 74 47 47
Træffes bedst tirsdag - fredag
mellem 9-11
samt efter aftale
steha@km.dk
Fridag: Mandag

KIRKETJENER

Povl Søndergaard
Tlf. 22 17 62 40
povl@post8.tele.dk
Fridag: Mandag

ORGANISTER

Poul Skjølstrup Larsen
Tlf. 40 68 21 44
skjoelstrup@gmail.com
Fridag: Mandag

Dennis Bang Fick
Tlf. 23 43 31 72
organist.mail@gmail.com
Fridag: Torsdag

KIRKESANGER

Maj-Britt Uhd Nielsen
Tlf.: 22459910
uhd.majbritt@gmail.com
Fridag: Mandag

PRÆSTESEKRETÆR

Birgit Rode
Træffes mandag og torsdag
kl. 8.30-12.30.
Tlf. 74 75 21 34
bir@km.dk

KIRKEGÅRDSLEDER

Christian Hansen
Tlf. 74 74 52 43
Mobil 40 84 24 94
lgkl.kirkegaard@gmail.com

MENIGHEDSRÅDS- FORMAND

Britta Larsen
Tlf. 22 25 25 81
brittalarsenlgkl@gmail.com

SEKRETÆR

Elsemarie Dam-Jensen
Markledgade 20
Tlf. 74 74 51 34
elda@museum-sonderjylland.dk

KASSERER & KONTAKTPERSON

Lone Muus
Tlf. 40 73 36 49
kirke@win-door.dk

KIRKEVÆRGE

Paul Anton Martinussen
Tlf. 74 74 39 77
pam@martinussen.be

LØGUMKLOSTER SOGNS

menighedspleje
Kirsten L. Christensen.
Tlf. 22 34 44 78

REDAKTIONSUDVALG

Sten Haarløv
Svend Egelund Rasmussen
Povl Søndergaard (red.)

MENIGHEDSRÅDET VED LØGUMKLOSTER KIRKE

Britta Larsen
Elsemarie Dam-Jensen
Lone Muus
Kirsten Louise Christensen
Svend Egelund Rasmussen
Carsten Tygesen
Reimer Post
Sten Haarløv (kbf)
Poul Skjølstrup Larsen
(pers. repr.)

NORDSCHLESWIGISCHE GEMEINDE

Pastor: Matthias Alpen
Garvergade 14,
6240 Løgumkloster
74 74 33 33
luegumkloster@kirche.dk
www.kirche.dk

FOTOS:

Lone Stidsen
Povl Søndergaard
Albrecht Keller
Sten Haarløv

Kirkelige handlinger

Dåb

Anmeldes til sognepræsten senest 4 uger før dåben. Barnet navngives til kommunen forud for dåben. Barnets fødsel-/navneattest, forældres dåbsattester og vielsestest medbringes. Navne og adresser på 2-5 faddere oplyses i forbindelse med dåbssamtalen med sognepræsten. For at være fadder skal man være døbt og mindst 13 år gammel.

Vielser

Aftales med sognepræsten i god tid inden vielsen skal foregå. Der medbringes dåbsattest og en prøvelsesattest, udstedt af kommunen tidligst 4 måneder før vielsen, som afleveres til sognepræsten sammen med navne og adresser på to vidner. Kirketjener kontaktes med hensyn til pyntning og det praktiske i kirken.

Begravelser/bisættelser

Dødsfald anmeldes til sognepræsten i det sogn, hvor afdøde havde bopæl. Begrav-

velseshandlingen og tidspunktet aftales med Sognepræsten på begravelsesstedet. Dåbs- og vielsesattest anvendes til udfærdigelse af dødsanmeldelse. Kirketjener og kirkegårdsleder kontaktes med hensyn til ringning og det praktiske i kirken og på kirkegården.

Fotografering/ videoptagelse

Menighedsrådet har besluttet, at det ved dåb kan ske før eller efter gudstjenesten, og ved vielse ved ind- og udgang.

Kirkebil

til alle ældre og dårligt gående.

Man ringer selv til Agerkov Taxi tlf. 74 83 36 40 senest dagen før.

Aftensang i kirken

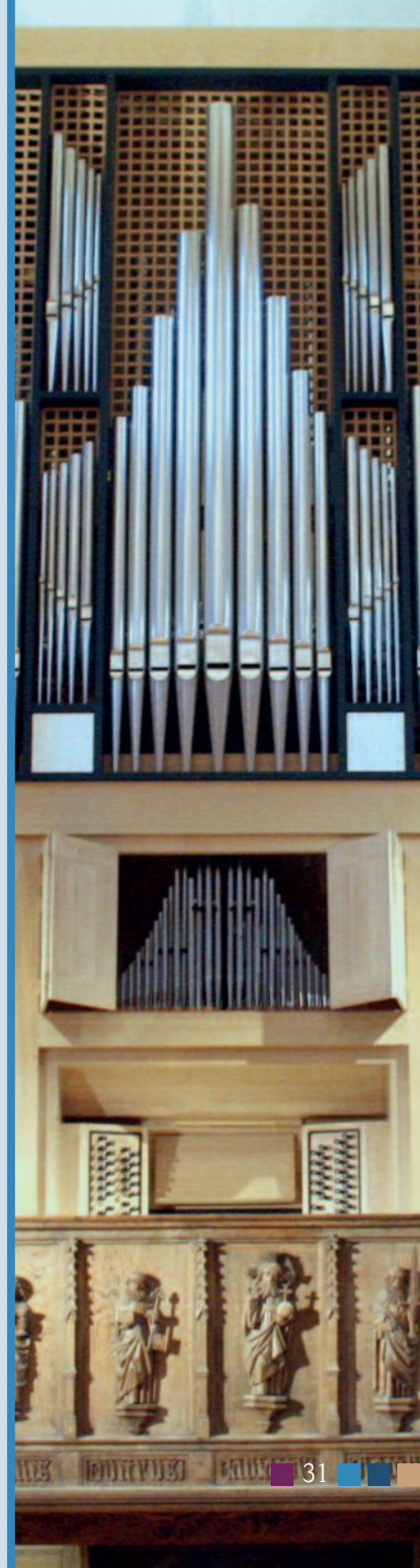
Hverdage kl. 17.30.

Ledes af repræsentant fra:

- mandag: Byen
- tirsdag: Kirkemusikskolen
- torsdag: Refugiet
- fredag: IM/LM
- lørdag: Menighedsrådet.

Onsdag - altergang

1. onsdag: Sognepræsten
2. onsdag: Sognepræsten
3. onsdag: Folkekirkens Uddannelses- og Videncenter
4. onsdag: FUV
5. onsdag: Sognepræsten

Gudstjenesteliste

7. august kl. 10.00

- Højmesse
11. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv
Kirkekaffe

7. august kl. 14.00

- Tysk gudstjeneste
11. Sonntag nach Trinitatis
v. Christian Herrmann

11. august kl. 21.00

- Klostermarkedsgudstjeneste
v. Jørgen Bork Hansen

14. august kl. 10.00

- Højmesse
12. søndag efter trinitatis
v. Karsten Nissen

21. august kl. 10.00

- Højmesse, med særligt hørehensyn
13. søndag efter trinitatis
v. Anne Kirstine Langkjer

28. august kl. 10.00

- Højmesse
14. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

4. september kl. 10.00

- Højmesse
15. søndag efter trinitatis
v. Hans Iversen
Kirkekaffe

11. september kl. 10.00

- Højmesse
16. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

18. september kl. 10.00

- Højmesse
17. søndag efter trinitatis
v. Heine Holmgaard

20. september kl. 17.00

Tumlingegudstjeneste
v. Sten Haarløv

25. september kl. 10.00

- Højmesse
18. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

2. oktober kl. 10.00

- Højmesse
19. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

2. oktober kl. 14.00

- Tysk gudstjeneste
19. Sonntag nach Trinitatis
- Erntedank
v. Matthias Alpen

9. oktober kl. 10.00

- Høstgudstjeneste
20. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv
Kirkefrokost

16. oktober kl. 10.00

- Højmesse
21. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

23. oktober kl. 10.00

- Højmesse
22. søndag efter trinitatis
v. Theodor Jørgensen

30. oktober kl. 10.00

- Højmesse
23. søndag efter trinitatis
v. Hans Vium Mikkelsen

6. november kl. 10.00

- Højmesse
Alle Helgens Dag
v. Sten Haarløv
Kirkekaffe

6. november kl. 14.00

- Tysk gudstjeneste
Ewigkeitssonntag
v. Matthias Alpen

13. november kl. 10.00

- Højmesse
25. søndag efter trinitatis
v. Sten Haarløv

20. november kl. 10.00

- Højmesse
Sidste søndag i kirkeåret
v. Steen Tygesen

22. november kl. 17.00

Tumlingegudstjeneste
v. Sten Haarløv

27. november kl. 10.00

- Højmesse
1. søndag i Advent
v. Sten Haarløv

Kalender

Se omtale inde i bladet

Onsdag den 13. juli
kl. 20.00 Sommerkoncert

Onsdag den 20. juli
kl. 20.00 Sommerkoncert

Onsdag den 27. juli
kl. 20.00 Sommerkoncert

Torsdag den 28. juli
kl. 10.15 Gudstjeneste på Lindevang

1. august - 31. oktober
Ny udstilling i
Dormitoriet og Glasgangen

Onsdag den 3. august
kl. 20.00 Sommerkoncert

Torsdag den 4. august
kl. 20.00 Sommerkoncert

Onsdag den 10. august
kl. 20.00 Sommerkoncert

Torsdag den 11. august
kl. 21.00 Klostermarkedsgudstjeneste

Lørdag den 20. august
kl. 20.00 Koncert
- Schleswig-Holstein Festival

Onsdag den 24. august
kl. 19.00 Menighedsrådsmøde

Torsdag den 1. september
kl. 20.00 Koncert
Orgelfestival Sønderjylland
- Schleswig

Onsdag den 7. september
Nyt hold babysalmesang
Sidste gang den 26. oktober

Tirsdag den 13. september
kl. 19.00 Orienteringsaften
i Forsamlingshuset

Tirsdag den 20. september
kl. 17.00 Tumlingegudstjeneste

Onsdag den 21. september
kl. 19.00 Menighedsrådsmøde

Torsdag den 22. september
kl. 20.00 Koncert

Søndag den 25. september
kl. 15.00 Koncert

Søndag den 25. september
kl. 20.00 Koncert

Torsdag den 29. september
kl. 10.15 Gudstjeneste på Lindevang

Lørdag den 1. - 9. oktober
kl. 20.00 Koncert
- Åbning af Tønder Kulturuge

Søndag den 9. oktober
kl. 10.00 Høstgudstjeneste og kirkefrokost

Tirsdag den 11. oktober
kl. 19.00 Menighedsrådsmøde

Onsdag den 12. oktober
kl. 19.30 Filmaften
i Den Gamle Biograf

Torsdag den 27. oktober
kl. 10.15 Gudstjeneste på Lindevang

Lørdag den 29. oktober
kl. 16.00 Koncert
- Nordschleswigske Musikvereinigung

1. november - 31. december
Ny udstilling i Dormitoriet

Onsdag den 2. november
kl. 19.30 Højskolesangaften

Torsdag den 3. november
kl. 20.00 Koncert

Søndag den 6. november
kl. 10.00 Alle Helgens Gudstjeneste

Tirsdag den 8. november
kl. 19.00 Menighedsrådsmøde

Søndag den 13. november
Efter højmessens
- kransenedlæggelse ved mindestenen

Onsdag den 16. november
kl. 19.30 Klosteraften i Dormitoriet

Tirsdag den 22. november
kl. 17.00 Tumlingegudstjeneste

Lørdag den 26. november
kl. 20.00 Koncert

Torsdag den 1. december
kl. 10.15 Gudstjeneste i kirken
med Lindevang og Klosterparken

Søndag den 4. december
kl. 16.00 Koncert

Se kalender på
www.loegumkloster-kirke.dk

Hver onsdag kl. 17.30
NADVERGUDSTJENESTE